

disse boer, jfr. motiverne til sidstnævnte bestemmelse. Folketingstidende 1963-64, tillæg A, sp. 120.

Til § 31.

Begrebet „*formuemasse*“ anvendes i § 28, stk. 1 (afgiftssatserne) og § 30 (afgiftsfritagelse). En nærmere præcision af, hvad der skal forstås ved et bos formuemasse, kan i flere tilfælde volde vanskelighed. I skifteafgiftslovens § 3, stk. 1, litra a, tales alene om „boets hele formuemasse uden fradrag af gæld eller deslige“. Herudover findes i retsplejelovens §§ 680 og 681 særlige regler, hvorefter der i nærmere angivet omfang ved beregningen af masseafgiften i arv- og gældsfragælsesboer og konkursboer kan bortses fra pantsat fast ejendom.

Alle bestemmelser om opgørelse af formuemassen bør samles i retsafgiftsloven, og de hyppigst fremkommende tvivsspørgsmål løses ved positive lovbestemmelser.

Reglerne i *stk. 1* tydeliggør, hvad der forstås ved et bos formuemasse. Aktivernes nettoindtægt medregnes også efter gældende ret til boets formuemasse. Bortset fra retsplejelovens §§ 680 og 681 findes ingen udtrykkelige regler om opgørelsen af formuemassen i gældende ret. Man finder det af praktiske grunde rigtigst, at opgørelsen sker efter *samme regler som ved arveafgiftsberegningen*, jfr. herved arveafgiftslovens §§ 17 og 18. Dette betyder, at aktiverne ansættes til værdien på tidspunktet for boets opgørelse, og at indtægterne indtil dette tidspunkt medregnes. Aktiver, der udloddes under bobehandlingen, ansættes dog til værdien på udlodningstidspunktet, ligesom også indtægten af disse aktiver kun medregnes til dette tidspunkt.

De i *stk. 2* og *3* indeholdte regler om opgørelse af formuemassen er ifølge sagens natur ikke udtømmende. Der er hermed alene taget stilling til en række enkeltspørgsmål af særlig interesse for opgørelsen af formuemassen.

Bestemmelsen i *stk. 2* vedrører aktiver, der er behæftet med pant eller ejendomsforbehold.

Nr. 1. Bestemmelsen, der er ny, er i overensstemmelse med gældende praksis, jfr. *Harbou*, Skifteafgifter, 1936, side 27.

Nr. 2. Også denne regel er i overensstemmelse med gældende praksis, jfr. U.f.R. 1930. 231. Afgørende for, om nettopostering kan finde sted, er det, om panthaveren har haft en egentlig ret til at realisere pantet uden om bobehandlingen.

Nr. 3. Reglen træder i stedet for retsplejelovens § 680, stk. 2, der foreslås ophævet ved § 10, nr. 13, i justitsministeriets lovforslag og gælder ligesom reglerne i samme paragrafs stk. 1 kun konkursboer og gældsfragælsesboer. Efter retsplejelovens § 680,

stk. 2, henhører den pantsatte ejendom og det ved auktionen medfulgte løssøre ved skifteafgiftsberegningen kun til boets masse med fradrag af beløbet af de pantfordringer, for hvis vedkommende fordring på boet uden for pantet er frafaldet. Ifølge skattedepartementets skrivelse nr. 268 af 14. november 1944 finder reglen anvendelse i alle tilfælde, hvor en pantthaver har afgivet erklæring rettidigt og inden ejendommens afhændelse, selv om de øvrige betingelser i § 680, stk. 1, ikke er opfyldte.

Ved det foreliggende forslag ændres denne ordning således, at ejendommen ved skifteafgiftsberegningen kun medregnes til boets formuemasse med fradrag af *samlige* pantehæftelser, dersom blot en enkelt pantthaver rettidigt og inden ejendommens afhændelse har afgivet erklæring.

Når ejendommen realiseres ved en tvangsauktion i henhold til retsplejelovens § 680, stk. 1, vil i praksis de panthavere, der har krav på andel i budsummen, blive fyldestgjort, for så vidt budsummen rækker, ved at skødetageren overtager eller indfrier pantegælden, således at skifteretten efter auktionen ikke har nogen ulempe med fyldestgørelsen af de nævnte panthavere og ej heller med ejendommens administration. Under hensyn hertil skønnes det ikke rimeligt, at den del af budsummen, der medgår til dækning af panthaverne, skal henføres til boets masse ved skifteafgiftsberegningen. Det forekommer i øvrigt heller ikke rimeligt, at en pantthaver, hvis sikkerhed er utvivlsom, skal kunne belaste boet med skifteafgift af sin fordring ved at undlade at afgive erklæring efter retsplejelovens § 680, stk. 1.

Afgiftsfritagelsen bør også i overensstemmelse med praksis finde anvendelse, når ejendommen sælges under hånden af boet efter aftale med panthaveren. Man har herved haft for øje, at afgiftsmæssige hensyn ikke bør vanskeliggøre den for boet og panthaverne mest fordelagtige realisation.

Dersom panthaveren ikke fremmer realisationen uden uforment ophold, og boet derfor benytter sig af sin ret til at sætte ejendommen til tvangsauktion i overensstemmelse med § 680, stk. 1, sidste pkt., finder man ikke grund til at opretholde afgiftsfritagelsen. Dette har fundet udtryk i den foreslåede regel, hvorefter det, når ejendommen realiseres ved tvangsauktion, er en betingelse, at den afholdes efter begæring af panthaveren.

Nr. 4. Denne regel er en gentagelse af den i retsplejelovens § 681 indeholdte skifteafgiftsbestemmelse, der således overføres til retsafgiftsloven, jfr. § 10, nr. 14, i justitsministeriets lovforslag.

Stk. 3, nr. 1. At de med realisation af boets ejendele forbundne omkostninger kan fradrages salgssummen, forinden denne føres til indtægt i boet, er